

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Úloha 2

z předmětu

Úvod do počítačových architektur

Jméno a příjmení: *Martin Lipinský*
Osobní číslo: *A05450*
Studijní skupina: *Dálkové studium*
Obor: *INIB-INF B*
E-mail: [*martin@lipinsky.cz*](mailto:martin@lipinsky.cz)
Označení zadání: *Výpočet faktoriálu*

Datum odevzdání: 18.1.2008

Obsah

1 Zadání.....	3
2 Popis řešení.....	3
2.1 Algoritmus v C.....	3
2.2 Programování pro MIPS.....	3
2.3 Kód programu v assembleru.....	4
3 Závěr.....	4

1 Zadání

Napište v assembleru pro procesor MIPS R3000 program, který spočítá faktoriál zadaného čísla. Číslo zadejte jako konstantu přímo v programu. Kód odlaďte na simulátoru SPIM se zapnutými volbami „-delayed_branches -delayed_loads“. Simulujte tak zpožděný výsledek některých instrukcí.

2 Popis řešení

2.1 Algoritmus v C

Pro připomenutí algoritmu výpočtu faktoriálu jsem si napřed program napsal v jazyce C. To mi usnadnilo následné programování problému v assembleru. Umožnilo mi to soustředit se na specifika MIPSu a assembleru.

```
/*
Program pro vypocet faktorialu rekurzivme martin@lipinsky.cz
Na libovolne linux platforme:
Preklad: gcc fakt.c -o fakt -ansi -pedantic -Wall
Spusteni: ./fakt
*/

#include <stdio.h>

/* funkce vracějící rekurzivním voláním faktorial */
int faktorial(int n) {
    if (n <= 1) return 1;
    return n * faktorial(n - 1);
}

int main(int argc, char *argv[]) {
    int i;
    /* kolik faktorialu chceme spocitat */
    int MAX=10;
    /* smyčka pro vypis faktorialu od nuly do 10 */
    for (i=0; i<=MAX; i++) {
        printf("Vypocet faktorialu: %d!=",i);
        printf("%d \n",faktorial(i));
    }
    /* vracime nulu */
    return 0;
}
```

2.2 Programování pro MIPS

Požadavek zněl aby program byl funkční i při emulaci zpoždění čtení datz paměti (2 instrukce) a skoku (provede ještě jednu instrukci za skokem). To lze ošetřit buď vhodným řazením

instrukcí, nebo vložení prázdné instrukce `nop`. Tomu jsem se snažil vyhnout ale ne všude se mi to podařilo.

2.3 Kód programu v assembleru

Vlastní kód příkládám níže. Byl odladěn v Linuxu. Krokovan v programu „`xspim -delayed branches -delayed_loads fakt.asm`“ který umožňuje sledovat obsah registřů a paměti. Závěrečné ladění už proběhlo jen v konzolovém „`spim`“ který na pozadí spustí program a prezentuje pouze konzolové výstupy.

```
.data                                # datova část
#fact: .word    0x01                    # cislo jehoz chceme faktorial
#fact: .word    0x02                    # cislo jehoz chceme faktorial
fact: .word    0x06                    # cislo jehoz chceme faktorial
koment: .asciiz "! je:"                # napis
enke: .asciiz "\n"                     # odradkovani

.text                                  # programova cast
main:
    lw      $t0,fact                    # V t0 bude faktorial
    move    $t4,$ra                     # v t4 schovat navratovou adresu
    move    $t1,$t0                     # V t1 budeme mit N-1
    move    $t2,$t0                     # v t2 si budeme drzet N
    jal     facto                        # skok na faktorial, move se jeste provede

facto:
    bne     $t1,1,rec                  # podminka ukonceni rekurze
    jal     print                       # navrat
    nop

rec:
    addi    $t1,$t1,-1                 # vypocet N-1
    mul     $t0,$t1,$t0                # n=n*facto(n-1)
    jal     facto
    nop

print:
    li      $v0,1                       # sluzba tisku intu
    move    $a0,$t2                     # k tisku pripravit vysledek scitani
    syscall

    li      $v0,4                       # tisk stringu
    la      $a0,koment                  # adresa kde je string do a0
    syscall

    li      $v0,1                       # sluzba tisku intu
    move    $a0,$t0                     # k tisku pripravit vysledek scitani
    syscall

    li      $v0,4                       # tisk stringu
    la      $a0,enke                    # adresa kde je string do a0
    syscall

    j      $ra                           # return, skok se provede az po move
    move    $ra,$t4                     # obnovit navratovou adresu, az za skokem protoze se
    # stejne provede :)
```

3 Závěr

Programování R3000 mě seznámilo se základy RISC architektury a s důsledků které z ní plynou pro programátora a nebo překladače vyšších jazyků. Prezentovaný program by šel jistě dále vylepšit tak aby byl efektivnější (odstranit i další `nop` instrukce z podprogramů).